

Univerza v Ljubljani
Ekonomski fakulteta
Kardeljeva ploščad 17
1000 Ljubljana

red. prof. dr. Alenka Vrbinc

Recenzija učbeniškega kompleta za angleščino kot prvi tuji jezik v tretjem in četrtem letniku gimnazijskega izobraževanja

INSIGHT UPPER-INTERMEDIATE, 2. IZDAJA

Učbenik: Jayne Wildman, Claire Thacker, Alexandra Paramour, Fiona Beddall (2022). *Insight Upper-Intermediate*, 2. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Priročnik za učitelje: Elaine Boyd (2022). *Insight Upper-Intermediate*, 2. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Delovni zvezek: Claire Thacker (2022). *Insight Upper-Intermediate*, 2. izdaja Oxford: Oxford University Press.

Ljubljana, februar 2023

SPLOŠNI PODATKI O UČBENIŠKEM KOMPLETU IN CILJNI UPORABNIKI

Učbeniški komplet *Insight Upper-Intermediate*, 2. izdaja, ki je predmet te recenzije, je namenjen poučevanju angleščine kot prvega tujega jezika v tretjem in četrtem letniku gimnazijskega izobraževanja. Nivo učbeniškega kompleta je ocenjen z vmesno stopnjo B2 (samostojni uporabnik, višja raven) in C1 (učinkoviti uporabnik, raven učinkovitosti) po Skupnem evropskem referenčnem okviru za jezike.

OPIS UČBENIŠKEGA KOMPLETA

Učbeniški komplet *Insight Upper-Intermediate*, 2. izdaja vključuje aktualne teme in naloge, ki ustrezajo nivoju znanja in starosti dijakov, ki jim je učbeniški komplet namenjen, in ki jih najdemo tudi v podobnih učbenikih za poučevanje angleščine na tej stopnji. Enote so strukturirane pregledno in so razdeljene na razdelke, ki imajo jasno določene in dosegljive cilje, cilj pa je dijake spodbuditi h kritičnemu razmišljanju o tematiki v posamezni enoti in k izmenjavi mnenj in stališč. Poudarek je na komunikativnih in interaktivnih dejavnostih, učenju in utrjevanju besedišča in slovnice in izboljševanju bralnega in slušnega razumevanja ter govornega sporazumevanja in pisnega sporočanja. Poudariti je treba, da je posebna pozornost namenjena tudi seznanjanju s kulturo, običaji in zgodovino angleško govorečih držav in medkulturnemu povezovanju. Glavni namen učbeniškega kompleta *Insight Upper-Intermediate*, 2. izdaja je priprava na samostojno vseživljenjsko učenje angleščine.

Učbeniški komplet je sestavljen iz:

- učbenika (*Student Book*),
- delovnega zvezka (*Workbook*),
- priročnika za učitelje (*Teacher's Guide*)

ter iz digitalnih komponent, ki jih najdemo na *Oxford English Hub* (dostop za učitelje s kodo, ki omogoča dostop do vseh gradiv v obdobju 4 let). Te komponente so namenjene dijakom in učiteljem. Komponente, namenjene dijakom, so:

- digitalna verzija učbenika (*Student e-book*),
- digitalna verzija delovnega zvezka (*Workbook e-book*),
- dodatne interaktivne naloge za izboljševanje vseh štirih veščin, slovnice in besedišča (*Student Online Practice*),
- avdio in video gradiva, delovni listi, glosarji (*Student resources*).

Učiteljem so namenjene naslednje komponente:

- priročnik za učitelje v obliki PDF (*Teacher's Guide*),
- orodje za rabo v razredu (*Classroom Presentation Tool*): učbenik z avdio in video gradivom, igre, interaktivne dejavnosti; delovni zvezek z avdio gradivom in rešitvami,
- testi (*Course assessment*),
- viri za učitelje (*Teacher resources*): delovni listi za dejavnosti, namenjene izboljšanju komunikacije, delovni listi za dokumentarne videoe, glosarji, nasveti za pisno sporočanje, avdio gradivo za teste z rešitvami, delovni listi za besedišče,
- dodatne interaktivne naloge za izboljševanje vseh štirih veščin, slovnice in besedišča, orodje za spremljanje domačih nalog in napredka dijakov (*Teacher Online Practice*),
- metodološka podpora učiteljem (*Professional development*).

UČBENIK: SESTAVNI DELI IN USTREZNOST

Učbenik, ki obsega 143 strani, ima grafično ustrezno podobo, saj je večbarven in vsebuje veliko slikovnega gradiva (fotografije, ilustracije). Sestavljen je iz desetih enot (str. 4 do 143), ki obsegajo po 12 strani in so razdeljene na pet razdelkov, razdelki pa so označeni s črkami od A do E. Vsakemu razdelku sta namenjeni dve strani, zadnji dve strani pa sta posvečeni ponovitvi (*Review*) in besedišču (*Vocabulary extra*). Digitalna gradiva so dostopna s kodo za obdobje 2 let.

V razdelku A (*Reading and vocabulary*) je v obliki daljšega besedila uvedena téma, ki jo obravnava enota (npr. v šesti enoti z naslovom *Mass media* je téma državljansko novinarstvo), predstavljeno je besedišče, na katerem je poudarek (v šesti enoti so to izrazi, povezani z novinarstvom), vključenih je več nalog z govornim sporazumevanjem in drugih aktivnosti. Razdelek B (*Grammar and listening*) je namenjen bolj poglobljeni obravnavi določene slovnične strukture, ki jo dijaki srečajo že v besedilu v razdelku A. Slovnična struktura je uporabljena v besedilu, ki je namenjeno poslušanju, dijaki analizirajo različne primere, dopolnjujejo slovnična pravila, odgovarjajo na vprašanja o slovnični strukturi, v nalogi, namenjeni govornemu sporazumevanju, pa slovnično strukturo tudi praktično vadijo. V razdelku C (*Listening, vocabulary and speaking*) dijaki utrjujejo in širijo besedišče s pomočjo nalog, ki se osredotočajo na slušno razumevanje, govorno sporazumevanje ter na besedišče. Razdelek D (*Culture: reading, vocabulary and grammar*) je namenjen seznanjanju s kulturo angleško govorečih držav. S pomočjo daljšega besedila se dijaki seznanijo z različnimi običaji, tradicijo in zgodovino angleško govorečih držav, dijake pa se nato spodbuja k razmišljanju o podobnostih in razlikah med kulturo angleško govorečih držav in njihovo kulturo. V tem razdelku dijaki najdejo besedila

o Nelsonu Mandeli, gorovju Black Hills v Dakoti, ki je za pleme Lakota sveto, o ukradenih beninskih bronastih skulpturah, ki so v lasti evropskih in ameriških muzejev, Mary Shelly in njenem delu z naslovom Frankenstein, ameriškem pesniku Robertu Frostu, prehrani in prehrambenih navadah v različnih delih sveta, o hladni vojni in inavguralnem govoru J. F. Kennedyja itd. Uvedeno je novo besedišče, v tem razdelku pa dijaki najdejo tudi nalogo, v kateri utrjujejo slovnico, predelano v določeni enoti (npr. v sedmi enoti pogojni odvisniki in strukture, ki jih uporabljamo, ko govorimo o nerealnih situacijah, v deseti enoti oziralni odvisniki itd.). Zadnji razdelek v posamezni enoti, to je razdelek E (*Writing*), je namenjen pisnemu sporočanju, pri čemer morajo dijaki najprej preučiti dano besedilo, narediti naloge, povezane s prebranim besedilom, nato pa dobijo navodila, kako naj se lotijo pisanja svojega besedila (npr. v šesti enoti pisanje članka, v osmi enoti pisanje eseja itd.). Razdelku E sledi razdelek *Review*, namenjen pa je preverjanju znanja besedišča in slovnice, ki so se ju dijaki naučili v posamezni enoti. Vse naloge v tem razdelku so točkovane, kar omogoča dijakom, da spremljajo svoj napredek. Zadnji razdelek v enoti je *Vocabulary extra*, s pomočjo katerega dijaki širijo besedišče, povezano s tematiko posamezne enote. Na koncu vsake druge enote najdemo na dveh straneh nalogo za utrjevanje snovi (*Cumulative review*), te naloge pa so namenjene slušnemu in bralnemu razumevanju, govornemu sporazumevanju, pisnemu sporočanju ter utrjevanju slovnice in besedišča. Ta razdelek je povezan z razdelkoma *Literature insight* in *Exam insight* v delovnem zvezku. Na koncu vsake druge enote najdemo na dveh straneh razdelek *Global skills*, ki je namenjen obravnavi določene teme (npr. pozitivni in negativni vidiki družbenih omrežij, spremembe v življenju, ko nekdo zaključi šolanje in se zaposli, učenje na napakah), vključuje besedilo za bralno in/ali slušno razumevanje z nalogami, projektno delo, navedena je povezava na video, ki obravnava tematiko v tem razdelku.

V vsaki enoti najdemo okvirčke z naslovom *Strategy*, v katerih so koristni napotki, s pomočjo katerih dijaki razvijajo jezikovne veščine. Tako npr. v peti enoti najdejo nasvete, kako lahko uganemo pomen neznane besede in kako se pri pisanju izognejo ponavljanju besed. Okvirčki z naslovom *Global skills* so dijakom v pomoč pri razvijanju medkulturne osveščenosti, kritičnega razmišljanja in komunikacije. Učbenik vključuje tudi okvirčke z naslovom *Grammar insight*, ki se eksplicitneje osredotočajo na slovnična pravila.

Če povzamemo, je treba v zaključku opisa učbenika *Insight Upper-Intermediate*, 2. izdaja še enkrat poudariti, da so v učbenik vključene aktualne teme, ki jih najdemo tudi v drugih podobnih učbenikih, namenjenih temu nivoju znanja (npr. premagovanje težav pri izobraževanju po spletu, urejanje doma s številnimi predmeti, ki imajo za lastnika emocionalno ali nostalgичno vrednost (t.i. *Cluttercore*), genski inženiring in možnost zlorab, raba in razumevanje emotikonov, državljansko novinarstvo, računalniški algoritmi itd.). V besedilih pri posamezni enoti se pojavljajo slovnične strukture, ki se jih v določeni enoti obravnava: časi (*Present simple*, *Present continuous*, *Past simple*, *Past continuous*, *Present perfect simple*, *Present perfect continuous*, *Past perfect simple*, *Past perfect*

continuous, Will future, Going to future, Future continuous, Future perfect simple, Future perfect continuous); prislovi pred pridevniki; členi; določilnice; glagolski vzorci; *used to* in *would*; prihodnjik v preteklosti; naklonski glagoli; inverzija; pogojni odvisniki (sedanji pogojnik, pretekli pogojnik, mešani pogojni odvisniki); trpnik; indirektni govor; oziralni odvisniki (omejevalni in neomejevalni); deležniški stavki. Dijaki se tako seznanijo s tem, kako se slovnična struktura uporablja v dejanskem sobesedilu. Prav tako je treba še enkrat omeniti dejstvo, da je v učbeniku pozornost namenjena vsem štirim veščinam, to je slušnemu in bralnemu razumevanju kot tudi govornemu sporazumevanju in pisnemu sporočanju.

DELOVNI ZVEZEK

Delovni zvezek obsega 136 strani, je črno-bel, natisnjen v dveh stolpcih in vključuje tudi slikovno gradivo (fotografije, ilustracije). Digitalna verzija delovnega zvezka vključuje tudi avdio gradiva. Naslovi posameznih razdelkov se ujemajo z naslovi razdelkov v učbeniku in imajo ustrezno grafično podobo, tako da je razvidno, kaj posamezne naloge obravnavajo. Delovni zvezek predstavlja ustrezno dopolnilo učbeniku. V delovnem zvezku dijaki s pomočjo številnih nalog, ki jih uvajajo preprosto napisana in jasna navodila, utrjujejo slovnico in besedišče, predelano v učbeniku, v njem najdemo še dodatne naloge za bralno in slušno razumevanje ter pisno sporazumevanje. Na koncu vsake enote je razdelek *Assess your progress*, ki obsega eno stran, sestavljen pa je iz kratkih nalog, ki spodbujajo dijake k razmišljanju o tem, kako dobro razumejo slovnico, besedišče in druge veščine, ki so se jih naučili v posamezni enoti. Te naloge so namenjene samoocenjevanju, kajti dijaki vsak odgovor ovrednotijo z eno do tremi točkami, pri vsaki nalogi pa je na voljo še prostor, kamor lahko napišejo, kaj lahko naredijo, da še izboljšajo svoje znanje, na koncu pa razdelek z naslovom *Action plan*, kjer opišejo načrt za izboljšave.

Delovni zvezek vključuje še dva dvostranska razdelka z naslovom *Literature insight* (str. 84 do 87), ki sta namenjena seznanjanju dijakov s klasično angleško literaturo. V vsakem razdelku je najprej na kratko predstavljen avtor, navedena so njegova pomembnejša dela, nato pa sledijo odlomki iz enega od teh del, ki so namenjeni bralnemu in slušnemu razumevanju, ter naloge, namenjene utrjevanju vseh štirih veščin, torej poleg bralnega in slušnega razumevanju tudi govornemu sporazumevanju in pisnemu sporočanju.

V petih tristranskih razdelkih z naslovom *Exam insight* (str. 90 do 102) najdemo številne naloge, s pomočjo katerih se dijaki pripravljajo na izpite. Naloge so namenjene bralnemu in slušnemu razumevanju, govornemu sporazumevanju, pisnemu sporočanju in rabi angleščine. V vsakem razdelku so okvirčki z naslovom *Exam strategy*, kjer dijaki najdejo koristne napotke o tem, kako se lotiti reševanja določene naloge na izpitu.

Na straneh 103 do 107 sledi pet razdelkov z naslovom *Global skills*, ki obravnavajo isto tematiko kot *Global skills* v učbeniku, zaključuje pa jih razdelek *Assess your progress*, v katerem se dijaki samoocenjujejo in razmišljajo o možnih izboljšavah svojega znanja.

V razdelku *Grammar reference and practice*, ki obsega dvajset strani (od 108 do 127), so na razumljiv način razložena slovnična poglavja, ki se jih obravnava v učbeniku. Teoretične razlage so opremljene s primeri rabe, nato pa sledijo naloge, ki služijo utrjevanju razložene slovnične strukture.

Na zadnjih devetih straneh delovnega zvezka (str. 128 do 136) je razdelek *Wordlist*, kjer so v treh stolpcih po posameznih enotah navedene besede in zveze iz učbenika. Vse besede in zveze so obdelane na enak način kot v enojezičnem slovarju, kar pomeni, da iztočnici sledi navedba besedne vrste, nato izgovarjava v mednarodni fonetični transkripciji ter razlaga pomena.

PRIROČNIK ZA UČITELJE

Priročnik za učitelje je v črno-beli tehniki z izjemo rešitev nalog, ki so natisnjene v modri barvi. V uvodnem delu je opisano, kaj sodi v učbeniški komplet *Insight Elementary*, 2. izdaja (str. 4 do 5), čemu je namenjen učbeniški komplet (str. 6 do 11), podrobneje je opisana zgradba učbenika in delovnega zvezka (str. 12 do 26). Na začetku vsake enote v priročniku za učitelje je kazalo, v katerem je navedeno, kaj najdemo pod *Grammar*, *Vocabulary*, *Skills* (pri veščinah sledi podrobnejši pregled vseh štirih veščin, to je branje, pisanje, poslušanje in govorjenje), *Strategies*, *Global skills*, *Review in Video*, zraven pa je zapisana tudi ustrezna stran v učbeniku in v delovnem zvezku. V priročniku za učitelje so poleg podrobnih metodoloških napotkov, ki pomagajo učiteljem pri izpeljavi učne enote, navedene tudi različne ideje, ki jih lahko učitelji uporabijo pri poučevanju, omogočajo pa večjo fleksibilnost. Tako so, na primer, opisane dodatne aktivnosti, vključene so kulturološke in jezikovne opombe itd.

Del priročnika za učitelje predstavljajo tudi zapisi besedil slušnega razumevanja in rešitve vseh nalog v učbeniku in v delovnem zvezku.

SKLEPNE UGOTOVITVE

Učbeniški komplet *Insight Upper-Intermediate*, 2. izdaja je zastavljen tako, da dosega vzgojno-izobraževalne cilje in standarde znanja, ki so opredeljeni v učnem načrtu oz. katalogu znanja za angleščino in ustrezajo stopnji znanja in starosti dijakov, ki jim je ta učbeniški komplet namenjen. S pomočjo tega učbeniškega kompleta dijaki nadgrajujejo že pridobljeno jezikovno in zunajjezikovno znanje ter izboljšujejo bralno in slušno

razumevanje besedil v tujem jeziku ter govorno sporazumevanje in pisno sporočanje, vse štiri veščine pa so vključene tako, da tvorijo smiselno celoto. Besedišče je vedno predstavljeno v sobesedilu in ne le kot seznam posameznih besed, kar omogoča razumevanje pravilne rabe besede v sobesedilu. Prav tako je vzpostavljena povezava med besediščem, slovnico in pomembnim ciljem učenja tujega jezika, to je komunikacijo. Vsebina učbeniškega kompleta je ustrezno didaktično-metodično organizirana, prav tako pa je ustrezna tudi likovna ter grafična oprema, ki podpira poučevanje in učenje. Učbeniški komplet *Insight Upper-Intermediate*, 2. izdaja ustreza vsem omenjenim jezikovnim in jezikoslovnim kriterijem in je zato primeren za pouk angleščine kot prvega tujega jezika v tretjem in četrtem letniku gimnazijskega izobraževanja.



red. prof. dr. Alenka Vrbc